

Letna konferenca CIPRE 2010: Alpe v spreminjanju

V središču zanimanja CIPRE: Perspektive za strukturno šibka gorska območja v Alpah.

54. letna konferenca CIPRE, ki je v avstrijskem Semmeringu potekala od 14. do 16. oktobra 2010 pod geslom Alpe v spreminjanju - periferne regije med osamo in upanjem, je pokazala, da so nosilci odločanja šele v začetni fazi zaznavanja tistih problemov, s katerimi se morajo soočiti odročnejša območja znotraj alpskega prostora.

Pudežnih receptov, s katerimi bi rešili težave tega prostora, potemtakem ni - preveč različne so namreč danosti in zahteve po rabi v posameznih alpskih regijah, ki bi jih bilo treba obravnavati na ravno toliko različnih načinov. Preostane torej le nujnost nadaljnje razprave in nadaljnega delovanja za trajnostni in v prihodnost usmerjeni razvoj perifernih alpskih regij. Na politični ravni (EU, države, regije) bo treba sprejeti ustrezne nadaljnje ukrepe, da bi se zaslišal glas prizadetih regij. CIPRA se bo tej problematiki, tako pomembni za alpski prostor, posvečala tudi v prihodnje. Pomemben cilj pri tem je izdelava vizije 2030, na podlagi katere bo mogoče pokazati, kakšni so morebitni izgledi za prihodnost in kakšne perspektive za strukturno šibka gorska območja.

Udeleženci konference so izpostavili tudi zavrnitev ratifikacije treh izvedbenih protokolov s strani švicarskega parlamenta. Ker obstaja nevarnost, da bi lahko taka negativna odločitev v drugih pogodbenicah oslabil notranjepolitično pozicijo Alpske konvencije, je CIPRA v okviru konference sprejela resolucijo, s katero Švico poziva, da predstavi skupno vizijo za trajnostno alpsko politiko in vendarle srednjeročno uveljavi izvedbo protokolov na politični ravni. CIPRA bo prihodnji razvoj natančno opazovala, celotno situacijo pa ocenila do XI. Alpske konference, ki bo marca 2011. Navsezadnje se CIPRA že od samega začetka zavzema za uresničevanje določb Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov, ki lahko perifernim alpskim regijam zagotavljajo nujne razvojne impulze oz. odgovore za probleme, ki so specifični za alpski prostor.

Vse informacije o letni konferenci so objavljene na:

Besedilo resolucije CIPRE na: www.cipra.org/sl/jf2010

Resolucija strokovne konference je dosegljiva na: www.cipra.org/sl/

Vsebina

[Začel se je projekt za ohranitev alpskih rek](#)

[Francija poskusno uvedla organizirano skupno uporabo vozil](#)

[Zid na pločniku: protest proti drobitvi življenjskih prostorov](#)

[Evropska gorska območja: v središču zanimanja so v prihodnost usmerjeni projekti](#)

[Južna Tirolska ne dovoli postavitve fotovoltaičnih modulov na strešne površine](#)

[Podnebne spremembe: 15 odstotkov manj energije iz vodne energije](#)

[Švica: volk in Bernska konvencija na seznamu za odstrel?](#)

[Peticija in pohod za zaščito jezera Cavazzo/I](#)

[O tem in onem](#)

[Prireditve](#)

[Saj ni res, pa je!](#)

Začel se je projekt za ohranitev alpskih rek

Da bi dolgoročno ohranili dobro stanje rek posebno visoke ekološke vrednosti, kot je na primer Timent/Tagliamento, bodo v okviru projekta Prihodnost alpskih rek pripravljeni instrumenti, ki bodo zagotavljali podporo pri sprejemanju odločitev in bodo uporabni na celotnem območju Alp, tako pa bo v prihodnje mogoče strategije varstva in revitalizacije rek usmerjati na čezmejni ravni.

Obširni deli Evrope so odvisni od zalog vode, ki izvira v Alpah, a le malo alpskih rek je v dobrem stanju. Projekt Prihodnost alpskih rek, ki se je začel izvajati pred kratkim, bo opravil pregled nad tistimi prednostnimi območji, ki so pomembna za dolgoročno ohranitev in obnovo vodnih ekosistemov v Alpah. Projektni partnerji so Inštitut za hidrobiologijo in upravljanje voda pri Univerzi za kmetijstvo, gozdarstvo in obnovljive naravne vire (BOKU) na Dunaju, Leibnizev inštitut za ekologijo tekočih voda in celinski ribolov iz Berlina in CIPRA. Projekt financira Sklad za naravo MAVA.

V prvi fazi projekta bo opravljena analiza ter predstavljeno stanje in ogroženost tekočih voda. Da bi lahko prihodnje rezultate čim bolj prilagodili potrebam uporabnikov, so izbrani predstavniki drugih projektov, organov oblasti, nevladnih organizacij ter posameznikov, ki delujejo v praksi na področju načrtovanja in varstva narave, vabljeni, da na delavnici, ki bo konec novembra, predstavijo svoje znanje in izkušnje ter izrazijo svoje želje. V projekt bodo v okviru posebne delavnice vključeni tudi znanstveni raziskovalci.

Več informacij: Susanne Muhar: susanne.muhar@boku.ac.at, Sabine Preis: sabine.preis@boku.ac.at

[ac.at](http://boku.ac.at)

Francija poskusno uvedla organizirano skupno uporabo vozil

Vozne skupnosti in souporaba avtomobila imata zagotovljeno prihodnost.

Na relaciji Vercors-Plateau in Grenoble se vsak dan vozi več kot 4500 osebnih vozil, najpogosteje pa sedi v vozilu ena sama oseba. Departma Isère je zato vzpostavil é.covoiturage, spletni portal skupne uporabe avtomobilov, kjer lahko stike med seboj navezujejo tako vozniki kot njihovi sopotniki, ki imajo isti cilj potovanja. Kogar zanima posredovanje vozniških skupnosti, mora prek mobilnega telefona v obliki SMS najprej opraviti enkratno registracijo v sistem: vozniki tako prek SMS sporočajo, kdaj so v vozilu, zainteresirani pa na mobilni telefon prejemajo obvestila, komu in kdaj se lahko pridružijo kot sopotniki, pri čemer na voznika počakajo na enem od javnih avtobusnih postajališč oz. lastnih, t. i. "é.covoiturage postajališč". Dinamično središče za skupno uporabo vozil je začelo poskusno delovati sredi septembra. V tem času vozniki in voznice za vsak kilometer prejmejo deset centov nadomestila, storitev za

sovoznike pa je brezplačna. O tem, ali se bo storitev é.covoiturage razširila na celotno regijo, bo razprava potekala po končanem poskusnem obdobju. Da je storitev souporabe električnih vozil ima prihodnost, pa so prepričani tudi v nemškem prometnem klubu (Verkehrsclub Deutschland): "To pomeni optimalno izkoriščenost vozila, visoki nabavni stroški postanejo relativni. Končni rezultat je občutno manjše število registriranih osebnih vozil kot danes, pri čemer posamezno vozilo opravi veliko več poti in je zato učinkovitejše." Viri:

www.engins.fr/ (fr), <http://itinisere.fr/experimentation> (fr), www.vcd.org/elektromobilitaet.html (de)

Zid na pločniku: protest proti drobitvi življenjskih prostorov

Danes, 20. oktobra, visoki zidovi, sočasno postavljeni na izbranih ulicah v Ljubljani, Zürichu/CH, na Dunaju/A, v Münchnu/D, Milanu/I ter Lyonu/F, pešcem zapirajo pot. Ljudje tako lahko vidijo in občutijo, kaj se vsak dan dogaja živalim, ki jim ceste in naselja sekajo selitvene poti. Zidovi v šestih alpskih mestih so postavljeni v okviru medijske akcije "The Wall", ki jo pripravljajo organizacije WWF, CIPRA, ALPARC in ISCAR v okviru Iniciative za ekološki kontinuum. Z akcijo "the Wall" želijo javnost opozoriti na izjemni pomen medsebojne povezanosti habitatov za preživetje številnih rastlinskih in živalskih vrst ter za kakovost življenja vsakega izmed nas.

Omenjene organizacije se zavzemajo za okrepljena prizadevanja za povezovanje habitatov, ki jih je treba vpeti v vsealpsko strategijo, obenem pa zahtevajo, da se potrebe divjadi po neoviranem gibanju upoštevajo v vseh prihodnjih odločitvah v okviru prostorskega in prometnega načrtovanja, in sicer od lokalne do mednarodne ravni.

V Alpah so povezani habitatni danes vedno redkejši, saj je pokrajina zlasti v gosto naseljenih dolinskih predelih zaradi intenzivne rabe prostora izpostavljena velikim pritiskom. Če so populacije živali med seboj ločene, lahko posamezne vrste celo izumrejo. Zato je za varovanje biotske raznovrstnosti izjemnega pomena, da vzpostavimo delujoča ekološka omrežja.

Več informacij: www.alpine-ecological-network.org (en)

Evropska gorska območja: v središču zanimanja so v prihodnost usmerjeni projekti

Sredi septembra se je v Lillehammerju na Norveškem zbralo okoli 350 strokovnjakov in drugih zainteresiranih udeležencev iz 23 držav ter razpravljalo o izvajanju inovativnih projektov na evropskih gorskih območjih. V evropskih gorah se že danes izvajajo številni v prihodnost usmerjeni projekti, ta potencial pa bi bilo treba bolje izkoristiti in ga še povečati, se glasi eden od sklepov konference. Nekateri projekti so predstavljeni v zborniku konference, med drugimi tudi projekt CIPRE climalp - energijsko učinkovite hiše iz lesa regionalnega izvora na območju Alp.

Na konferenci je bila sprejeta deklaracija iz Lillehammerja, s katero Euromontana, evropsko združenje gorskih regij, potrjuje svoja prizadevanja za uvajanje inovacij na evropskih gorskih območjih. Ustanovljen bo center za inovacije, kjer si bo mogoče izmenjati znanje o primerih dobrih praks in učinkoviteje izkoristiti možnosti za sodelovanje. Deklaracija po drugi strani vsebuje tudi priporočila nosilcem odločitev na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni, in sicer o tem, kako je mogoče spodbujati inovacije na gorskih območjih in jih s tem podpreti pri njihovem nadaljnjem razvoju.

Nadaljnje informacije o konferenci, konferenčnem zborniku in deklaraciji iz Lillehammerja: www.euromontana.org/English/events

Južna Tirolska ne dovoli postavitve fotovoltaičnih modulov na strešne površine

Kot je pred kratkim odločila južnotirolska deželna vlada, postavitve fotovoltaičnih sistemov na nezazidana zemljišča in zelene površine na Južnem Tirolskem/I ni dovoljena. Pokrajina naj bi bila za tovrstno rabo na večjih površinah predragocena, zato želi oblast tak razvoj pravočasno preprečiti, pojasnjuje član deželne vlade Michl Laimer. Postavitve fotovoltaičnih modulov na strešne površine ali fasade na območju stanovanjske gradnje je dovoljena, izjema pri tem so spomeniško zaščitene stavbe. Vsakokratno lokacijo v središču kraja mora izrecno odobriti pristojni urad za spomeniško varstvo.

V obrtno-poslovnih conah je postavitve fotovoltaičnih modulov na nosilnih stebričkih na ravne in zelene strehe dovoljena brez omejitev, medtem ko je na dvokapnih strehah panele dovoljeno postaviti le vzporedno s strešno površino.

Andreas Riedl, predsednik Krovnega združenja za varstvo narave in okolja, omenjeno odločitev pozdravlja: "Fotovoltaični parki na zelenih površinah niso potrebni, če nam je na voljo na ducate hektarjev primernih streh na industrijskih in obrtnih zgradbah." Zakon naj bi obenem preprečeval zlorabo na kmetijskih objektih, saj naj bi bili nekateri lahko zgrajeni zgolj z namenom postavitve fotovoltaičnih modulov.

Vir: www.provinz.bz.it/lpa/285 (de/it)

Podnebne spremembe: 15 odstotkov manj energije iz vodne energije

"Alpe so vodni stolp Evrope. A ta pušča." Iz tega razloga so na mednarodni konferenci, ki je potekala konec septembra v francoskem mestu Megève, poskušali poiskati alternativne strategije ravnanja z vodo kot naravnim virom. Morebiten in v prihodnost usmerjeni predlog je t. i. vodna solidarnost: s posebnim davkom naj bi ravninski predeli sodelovali pri reševanju izziva gorskih območij - hrambi vode. Zaradi podnebnih sprememb se sneg spreminja v dež, da gore niso sposobne več zadrževati vode, zato reke v zimskem času dovajajo prevelike količine vode, poleti pa premajhne. Vse to ima posledice za gospodarstvo in energijsko politiko: čez 40 do 50 let bo iz vodne energije proizvedenih okoli 15 odstotkov manj električne energije. Konferenčno gradivo, med drugim deklaracijo, sprejeto v Megèveu, si je mogoče presneti s spletnega naslova http://eauenmontagne.org/site/index.php?option=com_content&view=article&id=33&Itemid=32&lang=en (fr/en).

Švica: volk in Bernska konvencija na seznamu za odstrel?

Švicarski parlament je konec septembra izglasoval sklep o omilitvi predpisov, ki urejajo področje varstva volka v Švici, a ta živalska vrsta je z Bernsko konvencijo strogo zaščitena. Če se bo izpolnila volja parlamentarcev, bo Švica kršila mednarodno pogodbo. Odstrel volkov in risov je torej dovoljen, ko ti postanejo konkurenca lovcem. O predlogu, da bi subvencije lahko prejemale le tisti lastniki čred ovac, ki jih čuvajo pastirji, pa razprave ni bilo. "A v Švici niso ogroženi le volkovi in risi, temveč tudi ohranitev biotske raznovrstnosti kot celote," je kritična Mirjam Ballmer, vodja projektov na področju varstva narave pri organizaciji Pro Natura. "Švica je tako zamudila priložnost, da bi izkoristila pozitivne izkušnje sosednjih držav," pravi strokovnjak pri WWF Kurt Eichenberger.

Švicarske okoljevarstvene organizacije svoje upe sedaj polagajo na svet kantonov, saj bi ta sklep parlamenta lahko razveljavil.

Viri: <http://naturschutz.ch/featured> (de), www.wwf.ch/de/newsundservice/news/news/?1340 (de/fr)

Peticija in pohod za zaščito jezera Cavazzo / I

10. oktobra 2010 se je na obali jezera Cavazzo v pokrajini Furlanija - Julijska krajina na robu italijanskega alpskega predgorja zbralo več tisoč ljudi, ki so s svojim zborovanjem in sprehodom, ki je temu sledil, želeli javnost opozoriti na nujnost ohranitve jezera. Jezero Cavazzo, ki leži na območju treh občin, je največje naravno jezero v regiji. Od konca petdesetih let ga uporabljajo kot akumulacijski bazen za hidroelektrarno Somplago, ki leži severno od njega. Leta 2008 je podjetje Edopower kot novi upravljevec elektrarne predložilo načrte za razširitev objekta. Zaskrbljujoče so negativne posledice, ki bi jih gradnja imela za stoječe vode, npr. velika nihanja vodostaja, erozija obale in upad temperature vode.

Poleg zborovanja na jezerski obali je 8000 državljanov podpisalo tudi peticijo za ohranitev jezera Cavazzo, ki je bila predložena deželnim oblastem in okoljskemu ministrstvu, ki pa je izdelano presojo vplivov načrtovanega projekta na okolje ocenilo - pozitivno.

Vir: CIPRA Italija

Več informacij: www.salviamoillago.it/ (it)

O tem in onem

Mednarodni gorski vrh na Južnem Tirolskem

Letošnji mednarodni gorski vrh (International Mountain Summit - IMS) bo gore kot življenjski prostor osvetlil z različnih zornih kotov: gorski športniki bodo pripravili predavanja, v katerih bodo spregovorili o svojih doživetjih v gorskem svetu. Pustolovska doživetja pri plezanju po ledenih in skalnatih previsih bo mogoče spremljati tudi na filmskem platnu. Specialisti v športni panogi slackline, hoji po vrvi, bodo pokazali vrtolomne umetnije na svetovnem prvenstvu, ki bo tokrat organizirano prvič.

Poleg tega bodo na programu tematski kongresi: planinska društva bodo informirala in razpravljala o "pravici do tveganja" ter "odgovornosti in svobodi v gorskih športih". Svetovna združenja, kot so Okoljski program združenih narodov UNEP, Alpska in Karpatska konvencija ter UIAA, pa bodo organizirala konferenco o trajnostnem turizmu v gorah.

IMS bo potekal od 30. oktobra do 7. novembra 2010 v italijanskem kraju Bressanone/Brixen. Program in osnovne informacije o dogodku na: www.ims.bz/ (de/it/en).

Konferenca kot priložnost za nove ideje v turizmu

Na konferenci z naslovom Diverzifikacija v turizmu - rešitve in praktični primeri z gorskih območij bodo strokovnjaki na to temo predstavili uspešne primere iz praktičnega vsakdana Švice in sosednjih držav. Predstavniki lokalnih skupnosti in turističnega sektorja bodo tako dobili priložnost za razmislek o lastnem položaju. Na krajši ekskurziji si bodo udeleženci lahko ogledali turistično destinacijo Sattel/CH. Konferenco, ki bo potekala 23. novembra v švicarskem kraju Sattel, bo organizirala mreža švicarskih občin Povezanost v Alpah v sodelovanju s Konferenco županov gorskih počitniških krajev in z Inštitutom za pokrajino in odprti prostor Visoke tehniške šole iz Rapperswila.

Program in prijava: www.alpenallianz.org/de/aktuell (de/fr)

Francija: komite za Alpe ima nove člane

CIPRA Francija je pred kratkim postala članica Stalnega odbora v Komiteja za francoske severne in južne Alpe. Komite združuje najpomembnejše deležnike na območju francoskih Alp in ima posvetovalno vlogo na področju gospodarskih in socialnih zadev. Njegovi predlogi so za državo in regije kot nekakšen "vozni red" trajnostnega razvoja francoskega alpskega prostora.

CIPRA Francija je s članstvom dobila priložnost, da sodeluje pri oblikovanju predlogov o strateški usmeritvi posameznih gorskih masivov, npr. pri oblikovanju nadregionalnih načrtov za rabo prostora in razvoj gorskih območij).

Viri: <http://mountainwilderness.fr/amenagements/actions> (fr), CIPRA Francija

Iščejo se lokalni projekti varstva podnebja

Še do 15. novembra 2010 se lahko občine, ki so že članice Omrežja občin "Povezanost v Alpah" ali pa to želijo postati, potegujejo za sredstva, ki jih bodo namenile izvajanju trajnostnih klimatskih ukrepov. V okviru programa dynAlp-climate bo namreč Omrežje občin zagotovilo sredstva v skupni višini 300.000 evrov za sofinanciranje tistih projektov v alpskih občinah, ki pozitivno vplivajo na podnebje ali prispevajo k prilagajanju na posledice podnebnih sprememb. Merila za pridobitev sredstev so, da je projekt klimatsko učinkovit, da upošteva načela trajnostnega razvoja, da so njegovi rezultati prenosljivi na druge občine in da je inovativen.

Podrobnejše informacije in ustrezno gradivo so vam na voljo na www.alpenallianz.org/sl/projekti Zainteresirane občine se lahko pri izdelavi vloge za predložitev projekta obrnete na koordinatorje Omrežja občin.

Prireditve

Delavnica/seminar: **Wie wild darf Wildnis sein?**. 10.11.2010 – 11.11.2010. Mallnitz/I. Organizira: BIOS Nationalparkzentrum, Mallnitz 36/A. Informacije: www.bios-hohetauern.at/de/seminare/programm-2010/details/54-wie-wild-darf-wildnis-sein.html.

Konferenca/kongres: **Neue Mythen in Kultur und Wirtschaft**. 10.11.2010 – 12.11.2010. Innsbruck/A. Jezik: de. Organizira: Europäisches Forum Alpbach, c/o Österreichisches College, Wien/A. Informacije: www.alpbach.org/index.php?id=1219.

Konferenca/kongres: **Mednarodni festival gorskih poklicev**. 18.11.2010 – 21.11.2010. Chambéry/F. Jezik: fr. Organizira: Mairie de Chambéry, Chambéry Promotion, Chambéry Cedex/F. Informacije: www.metiersmontagne.org/festival/index.htm.

Konferenca/kongres: **Water Conference 2010**. 25.11.2010 – 26.11.2010. Venice/I. Jezik: en. Organizira: Water Conference 2010, alpinewaterconference@mattm.it. Informacije: www.alpconv.org/themes/events_sl.

Sejem/tr: **Internationales Passivhaus Holzbau Forum**. 27.11.2010. Salzburg/A. Jezik: de. Organizira: REECO Austria GmbH, Salzburg/A. Informacije: www.renexpo-austria.at/passivhaus-holzbau-forum.html.

Slikovni material: © CIPRA Österreich | CIPRA International | 2010 Itinisière

Saj ni res, pa je!

... Popoln mir v Alpah. Nobenih helikopterskih poletov zaradi oskrbe ali gradnje planinskih koč. In s tem seveda tudi nobenih poletov zaradi reševanja ponesrečenih.

To je žalostna resničnost v slovenskih, bavarskih, avstrijskih, lihtenštajnskih in francoskih Alpah. Ki bi se pokazala tudi v švicarskih Alpah, če različna helikopterska podjetja pred ratifikacijo prometnega protokola Alpske konvencije ne bi posvarila švicarskih parlamentarcev in pri tem uporabila prav te argumente. Škodo je bilo mogoče preprečiti: Švica sploh ni ratificirala nobenega od protokolov. Z dobro lažjo je dobljene že pol bitke.

Vir: CIPRA International